

یادداشت

امیرعلی ابوالفتح | کارشناس مسائل آمریکا

سایه رادیکالیسم بر دموکراسی آمریکایی

رأی‌دهندگان آمریکایی سه‌شنبه‌شب مانند سال ۲۰۱۶، از عملکرد حاکمان ناراضی و خشمگین بودند. شهروندان به دنبال چهره‌هایی هستند که وعده «تغییرات ریشه‌ای» می‌دهند. اگر در سال ۲۰۱۶ مردم در جناح راست پشت سر دونالد ترامپ ایستادند، اکنون در جناح چپ، از نامزدهایی چون مددانی حمایت می‌کنند؛ کسانی که شعارهایی مشابه درباره مبارزه با فساد، ناکارآمدی و بی‌عدالتی سر می‌دهند. در واقع، همان پیام سال ۲۰۱۶ دوباره تکرار شده، با این تفاوت که جهت آن معکوس شده‌است. مردم بار دیگر دلخوش به چهره‌هایی هستند که وعده تحول می‌دهند. این بار، نه از جناح راست، بلکه از جناح چپ این اتفاق رخ داد. شهر نیویورک، به‌عنوان پایتخت مالی جهان، صحنه مهمی برای این پیام بود. بودجه ۱۵ میلیارد دلاری شهرداری نیویورک شوخی نیست و پیروزی در چنین شهری، نشان‌دهنده اقبال مردم به گفتمان تازه‌ای است که خواستار اصلاحات بنیادین در برابر نظام سرمایه‌داری و ساختارهای ناکارآمد است. اگر کسی در آمریکا بتواند با زبانی صادقانه اعلام کند که قصد دارد با سیستمی مقابله کند که در خدمت ثروتمندان است و برای اقشار آسیب‌پذیر برنامه‌ای روشن ارائه دهد، مردم جذب او خواهند شد. این همان «پیام مرکزی» انتخابات اخیر است. در چنین فضای، پیروزی دموکرات‌ها می‌تواند نشانه‌ای از شکل‌گیری مرحله‌ای جدید در سیاست آمریکا باشد و همین نتایج، معیاری مهم برای سنجش وضعیت جناح‌ها در انتخابات آینده به شمار می‌آید. در مقابل، جریان جمهوریخواه نیز در وضعیت برجعی قرار دارد. تمام اعتبار سیاسی ترامپ و حتی حمایت‌های علنی چهره‌هایی چون ایلان ماسک نتوانست مانع شکست نامزدهای نزدیک به او شود. برادر معاون مورد حمایت او هم از سوی رأی‌دهندگان در اوهایو کنار گذاشته شد. این نشان می‌دهد که امید مردم به ترامپ و وعده‌های او رو به افول است. با این حال، نباید فراموش کرد که موج رادیکالیسم در هر دو جناح در حال گسترش است. جامعه آمریکا را یکال‌تر شده‌است؛ راست، راست‌تر می‌شود و چپ، چپ‌تر. جریان‌های میانه‌رو در حاشیه‌هستند و برای جلب رأی باید به ادبیات و وعده‌های شبه انقلابی متوسل شوند. در حالی که حزب جمهوریخواه هنوز تحت سلطه جریان «ماکا» (طرفداران ترامپ) است، در اردوگاه دموکرات‌ها نیز قدرت سازماندهی و بسیج اجتماعی به‌تدریج به دست جریان‌های ترقی‌خواه و حتی سوسیالیست‌ها افتاده است. نمونه آن، پیروزی چهره‌هایی است که آشکارا خود را «سوسیالیست دموکرات» می‌نامند؛ امری که در فرهنگ سیاسی آمریکا، تا چندی پیش غیرقابل تصور بود. تحلیل نتایج این انتخابات نشان می‌دهد جامعه آمریکا از «میانه‌روی» فاصله گرفته است. نسل جدید رأی‌دهندگان عمدتاً زیر ۳۰ سال بیش از پیش آرمان‌گرا، بی‌حوصله نسبت به سیاست سنتی و به شدت متأثر از شبکه‌های اجتماعی هستند. همین ویژگی‌ها، سیاست آمریکا را به سمت گفتمان‌های رادیکال‌تر سوق داده‌است؛ پدیده‌ای که در هر دو حزب دیده می‌شود، چه در حمایت از مددانی، چه در پیروزی ترامپ. با توجه به شرایط فعلی و کاهش محبوبیت ترامپ، آینده جمهوریخواهان مبهم بوده و ترامپ خود نیز اخیراً هشدار داده که در صورت تداوم اختلافات داخلی و مشکلات دولت، شکست آنها در انتخابات میان‌دوره‌ای حتمی است. به نظر می‌رسد سیاست آمریکا در آستانه مرحله‌ای تازه قرار دارد؛ مرحله‌ای که در آن، چپ و راست هر دو به سوی رادیکالیسم پیش می‌روند و میانه‌روها جایی برای عرض‌اندام ندارند.

ذره بین

تفاهم‌نامه همکاری نظامی هند و رژیم صهیونیستی

وزارت دفاع هند با انتشار بیانیه‌ای رسمی اعلام کرد که نمایندگان وزارتخانه‌های دفاع هند و اسرائیل در جریان نشست گروه کاری مشترک دو کشور که دیروز در شهر تل‌آویو برگزار شد، یک تفاهم‌نامه مهم در زمینه همکاری‌های نظامی و امنیتی امضا کردند. در این بیانیه آمده‌است که این تفاهم‌نامه، چارچوبی جامع برای گسترش روابط دفاعی میان دهل‌نو و تل‌آویو فراهم می‌کند و طیف‌گسترده‌ای از زمینه‌های همکاری را که به نفع هر دو کشور خواهد بود، مشخص می‌سازد. وزارت دفاع هند تأکید کرده این توافق شامل همکاری در حوزه‌های استراتژیک، صنایع دفاعی، علم و فناوری و به‌ویژه فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، پهپادها، و امنیت سایبری است. همچنین این تفاهم‌نامه زمینه‌ساز تبادل فناوری‌های پیشرفته نظامی و تسهیل توسعه و تولید مشترک تجهیزات دفاعی میان دو کشور خواهد بود. براساس گزارش خبرگزاری ریائونوستی، در ادامه بیانیه وزارت دفاع هند آمده است که هدف از این همکاری‌ها، ارتقای ظرفیت‌های دفاعی، تقویت توان بازآرندگی، و افزایش سطح آمادگی نیروهای مسلح دو کشور است. هند و اسرائیل طی سال‌های اخیر روابط نظامی و امنیتی نزدیکی برقرار کرده‌اند و اسرائیل یکی از اصلی‌ترین تأمین‌کنندگان تجهیزات پیشرفته نظامی برای هند به‌شمار می‌رود.

سیدرضا حسینی گروه بین‌الملل

انتخابات‌های سال ۲۰۲۵ در آمریکا به صحنه بازگشت قدرتمند دموکرات‌ها و بازتعریف توازن درونی این حزب بدل شد؛ بازگشتی که همزمان، شکست نمادین دونالد ترامپ را رقم زد. دموکرات‌ها در ایالت‌های آبی چون نیوجرسی، ویرجینیا و کالیفرنیا، با چهره‌هایی چون میکی شریل، ایگیل اسپنبرگر و گاوین نیوسام، موجی از پیروزی‌های تاکتیکی را رقم زدند؛ پیروزی‌هایی که هم محصول نارضایتی از ترامپ و هم نشانه احیای ائتلاف طبقاتی و نژادی حزب دموکرات بود. همزمان در نیویورک، پایتخت ساحل شرقی، زهران ممدانی، سوسیالیست جوان، با شعار مقابله با بحران هزینه‌های زندگی، با آرای بالا شهردار شد و چهره تازه‌ای از جناح چپ نوظهور حزب دموکرات را نمایان ساخت.

باین‌حال، در پس هیاهوی پیروزی، شکاف میان عمل‌گرایی میانه‌روها و رادیکالیسم چپ دموکرات‌ها همچنان پابرجاست؛ از سیاست‌های هزینه‌زا و مالیات‌محور مددانی تا واقع‌گرایی شریل و اسپنبرگر همچنان انسجام گفتمانی وجود ندارد. در این میان، نیوسام با موفقیت در بازترسیم حوزه‌های انتخاباتی کالیفرنیا و هوشمندی رسانه‌ای‌اش، خود را به‌عنوان چهره‌ای ملی برای ۲۰۲۸ مطرح کرده است. آمریکا در میانه بحران اعتماد عمومی، بار دیگر به صحنه آزمون میان کاریزمای پوپولیستی ترامپ و عمل‌گرایی پیچیده دموکرات‌ها تبدیل شده است.

یک سوسیالیست در نیویورک

پیروزی زهران ممدانی در انتخابات شهرداری نیویورک شاید تنها یک موفقیت شهری به نظر برسد، اما درواقع نشانه‌ای از یک جابه‌جایی عمیق در گفتمان دموکرات‌هاست. ممدانی، سیاستمدار چپ‌گرای برخاسته از حلقه‌های عدالت‌طلب محلی، توانست در قلب سرمایه‌داری آمریکا شعارهایی چون «حق مسکن برای همه» و «شهرداری برای مردم نه بازار» را به زبان غالب بدل کند.

در شرایطی که حزب دموکرات پس از چند سال کشمکش میان میانه‌روها و جناح ترقی‌خواه، در پی یافتن پیامی مشترک است، ممدانی با تمرکز بر هزینه‌های زندگی، موضوعی را برجسته

عراقی ۲۰ آبان ماه پای صندوق‌های رأی می‌روند. انتخاباتی که از هر نظر به یک نقطه عطف سیاسی و اجتماعی برای این کشور بدل شده است. حتی برخی این انتخابات را بازسازی چهره عراق پس از سال ۲۰۰۵ می‌دانند و آن را با انتخابات آن سال مقایسه می‌کنند. در انتخابات عراق ائتلاف و گروه‌های مختلفی قومی و مذهبی حضور دارند که دسته‌بندی هرکدام از آنها برای دریافت این موضوع که سیاست‌های اعمالی آنها در پساانتخابات چگونه خواهد بود، حائز اهمیت است. یکی از مهم‌ترین ائتلاف‌های قومی و یکی از پایه‌های ساختار سیاسی عراق اهل سنت این کشور است.

اهل سنت عراق تا قبل از سال ۲۰۰۳ همواره در مسند و اریکه اصلی قدرت بود. آنها چه در دوران صدام و چه قبل از آن همواره ارکان قدرت، به‌ویژه ریاست جمهوری و نخست‌وزیری این کشور بعد از استقلال از انگلیس را برعهده داشتند.

بازگشت اهل سنت به بازی قدرت

درحالی‌که پس از دعوت وحدت شکن برخی چهره‌های جریان شیعی مبنی بر تحریم انتخابات برخلاف اقدامات شخصیت‌های برجسته‌ای همچون سیدعمار حکیم، یکی از رهبران چارچوب هماهنگی احزاب شیعی که مردم را به‌منظور حفظ استقلال و امنیت عراق به حضور حداکثری در پای صندوق‌های رأی دعوت می‌کند، اهل سنت عراق انتخابات پیش‌روی این کشور را فرصتی مناسب برای بازگشت به ارکان اجرایی در بغداد و کسب تکیه‌ای بزرگ‌تر از یک قدرت می‌دانند و اعتقاد دارند در نبود جریان صدر و تحریم انتخابات از سوی این جریان امکان کسب اکثریت مجلس در این دور وجود دارد. از منظر این جریان کسب ائتلاف بزرگ‌تر به معنی حق انتخاب نخست‌وزیر از سوی جریان اهل سنت است.

از همین روی یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های اخیر این انتخابات نحوه آرایش انتخاباتی اهل سنت این کشور است. این انتخابات از جهاتی دیگر نیز برای اهل سنت مهم است که بعد از اتفاقات سال‌های ۲۰۱۶ در شمال عراق - که به شکل‌گیری و جنگ با داعش انجامید. در درون خود با اختلافات جدی روبه‌رو شد.

بحران رهبری و چندپارگی در بیت سنی

اهل سنت عراق اما از آن سال‌ها تاکنون با خلأ قدرت و رهبری روبه‌رو بود، عربستان سعودی رهبری سنتی این‌گروه در منطقه را برعهده داشت، اما بعد از سال ۲۰۱۷ و کناره‌گیری بن سلمان اهل سنت عراق بدون رهبر منطقه‌ای ماند.

اما این موضوع دوام زیادی نداشت. اهل سنت عراق بر سر

ممدانی، مهاجر مسلمان به‌رغم خط و نشان ترامپ اکثریت آرای بزرگ‌ترین شهر آمریکا را به‌دست آورد

قمارباز نیویورک باخت

برش

خشم رژیم صهیونی

اولین شکست رئیس‌جمهور جنجالی آمریکا از زمان ورود به کاخ سفید نگرانی عمیقی برای این چهره نزدیک به رژیم صهیونیستی ایجاد کرد. مقامات اسرائیل نگرانند که ممدانی دصهیونیسم و مخالف جدی نتانیاهو، رزمینه در‌دسر در مرکز یهودیان آمریکا را فراهم کند.

کرد که هم در نیویورک و هم در دیگر ایالت‌ها پژواک یافت. او در سخنرانی پیروزی خود وعده داد «جاه‌طلبانه‌ترین برنامه برای مهار بحران معیشت از دوران فیورلو لاگوردیا (شهردار نیویورک در دهه ۱۹۳۰) را پیش ببرد؛ جمله‌ای که هم به تاریخ نیویورک اشاره داشت و هم جاه‌طلبی آینده وی را اعلام می‌کرد.

اظهارات شهردار منتخب نه‌تنها ترامپ، بلکه بدنه سنتی حزب دموکرات را نیز هدف قرار داد. ممدانی خطاب به حامیان خود افزود که شما یک «سلسله سیاسی» را سرنگون کردید.

درواقع، این جوان سوسیالیست همان‌قدر که از سکندر کاخ‌سفید دل‌چرکین است، نسبت به همتمان کهنه‌کار دموکرات در کنگره نیز تمایل

تسخیر دوباره ویرجینیا و نیوجرسی

در ایالت ویرجینیا، ایگیل اسپنبرگر، نماینده سابق کنگره و مأمور پیشین سازمان سیا، با کارزاری حساس‌شده و مبتنی بر میانه‌روی، توانست فرمانداری را از جمهوریخواهان بازپس گیرد. او در سخنرانی پیروزی خود تأکید کرد که رأی‌دهندگان ویرجینیا «عمل‌گرایی را بر حزب‌گرایی ترجیح داده‌اند.» اسپنبرگر با پرهیز از ورود به مناقشات فرهنگی و تمرکز بر امنیت، هزینه زندگی و کارآمدی دولت، عملکردی فراتر

در طیف سنی رقابتی حساس بین برخی گروه‌های سنی وجود دارد. خمیس الخنجر که طرفدار طیف ترکی و الحلبوسی نزدیک به امارات و سعودی است با یک‌دیگر رقابت شدیدی دارند ولی اهل سنت سعی کردند در این انتخابات مواضع متحدی اتخاذ کنند.

نیروهای سنی عراق به‌دنبال کسب حدود ۱۵۰ کرسی در انتخابات پارلمانی پیش رو هستند، به‌ویژه با توجه به غیبت جریان صدر، اما این امر به میزان مشارکت عموم مردم سنی در آنها بستگی دارد که میزان رأی آنها همیشه در مناطق مختلط، به‌ویژه در پایتخت، بغداد، ضعیف بوده است.

حتی این موضوع را رعد الدهلکی، نماینده پارلمان از بلوک «العزم» (سنی)، به‌صراحت اعلام کرد: «احزاب سنی آرزوی کسب ۱۵۰ کرسی پارلمان را دارند و اگر اکثریت را به‌دست آورند، حق دارند که خواستار مقام نخست‌وزیری شوند!» اکنون در بیت سنی عراق سه گروه عمده وجود دارد، ازجمله حزب تقدم به رهبری محمد الحلبوسی، حزب السیاده به رهبری خمیس الخنجر و تحالف عزم به رهبری مثنی السامرایی که در استان‌های سنی رقابت دارند.

الانبار و نینوا؛ میدان رقابت و نفوذ منطقه‌ای

یکی از مناطق مهم اهل سنت عراق برای رقابت الانبار است. تعداد احزاب شرکت‌کننده به بیش از هفت حزب و تعداد نامزدهای این استان به ۳۱۲ نفر می‌رسد که بر سر دستیابی به اکثرسی پارلمانی با یک‌دیگر رقابت می‌کنند. این درحالی‌است

موقعیت ایالت را به دوران تسلط سنتی حزب بازگرداند.

این دوپیروزی، که در ایالت‌هایی با گرایش دموکرات اما سابقه انتخاب فرمانداران جمهوریخواه رقم خورد، نشانه‌ای از بازسازی انسجام درون حزبی و بازگشت اعتماد رأی‌دهندگان به چهره‌های عمل‌گرا و میانه‌روست.

موفقیت اسپنبرگر و شریل به حزب دموکرات نشان داد که فاصله‌گرفتن از منازعات ایدئولوژیک و تمرکز بر دغدغه‌های اقتصادی و اجتماعی مردم می‌تواند مسیر پیروزی در انتخابات میان‌دوره‌ای آینده را هموار کند.

دورخیز نیوسام برای ۲۰۲۸

فتوحات در انتخابات‌های شهرداری و فرمانداری با درخشش دموکرات‌ها در ساحل غربی تکمیل شد. گاوین نیوسام، فرماندار کالیفرنیا، با پیروزی در همه‌پرسی بازترسیم حوزه‌های انتخاباتی (Proposition 50) توانست نفوذ دموکرات‌ها را در مجلس نمایندگان این ایالت تقویت کند.

این اقدام نه‌تنها به حزب فرصت داد تا در انتخابات میان‌دوره‌ای آینده موقعیت بهتری داشته باشد، بلکه نیوسام را به چهره‌ای ملی برای انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۸ بدل کرده است. موفقیت او از هوشمندی سیاسی و توانایی مدیریت کمپین‌های پیچیده در سطح ایالت و رسانه حکایت دارد.

فرماندار کالیفرنیا با تسلط بر رسانه‌های دیجیتال و حضور فعال در شبکه‌های اجتماعی، توانسته پیام‌های خود را به شکل گسترده و مؤثر به رأی‌دهندگان منتقل کند. او با ترکیب تجربه ۳۰ساله سیاسی، از شهرداری تا فرمانداری، و بهره‌گیری از ابزارهای نوین اطلاع‌رسانی، تصویری از عمل‌گرایی و پیشرفت‌طلبی ارائه داده که در میان دموکرات‌ها و حتی برخی مستقل‌ها جذابیت یافته است.

نیوسام با اتخاذ مواضع میانه‌رو در برخی موضوعات حساس، همزمان با حفظ حمایت جناح چپ حزب، مسیر خود را برای رقابت ملی هموار کرده است. او نشان داده که می‌توان بین سیاست‌ورزی رادیکال و واقع‌گرایی عملی تعادل ایجاد و با تمرکز بر مشکلات ملموس مردم، از هزینه‌های زندگی گرفته تا امنیت شهری، اعتماد رأی‌دهندگان را جلب کرد. این ترکیب از تجربه، رسانه‌گری و عمل‌گرایی، او را به گزینه‌ای جدی برای انتخابات آینده آمریکا تبدیل کرده است.

